

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ

Анотация. Розглянуто перелік проблем у сфері державного регулювання економіки регіонів.

Аннотация. Рассмотрен перечень проблем в сфере государственного регулирования экономики регионов.

Annotation. A list of problems in the sphere of state regulation of regional economy are considered.

Ключові слова: державне регулювання економіки, проблеми державного управління, розвиток регіонів.

Ефективна система державного регулювання економіки забезпечує сталий розвиток основних напрямів економічної та соціальної діяльності країни на основі сприятливих умов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що впродовж багатьох років зарубіжні та вітчизняні вчені, а саме: Ф. Ліст, В. Нордхауз, П. Самуельсон та В. Байцим, В. Гриньова, Л. Дідківська, В. Комірна, М. Новікова, О. Тарасова, А. Єпіфанов [1 – 6] та інші приділяли значну увагу питанням взаємодії держави як соціального інституту та ринку.

Існування системних недоліків у державному регулюванні економіки регіонів спричиняє низку проблем у цій сфері, у зв'язку з чим тема цього дослідження є актуальною.

Існує низка проблем, пов'язаних з державним регулюванням соціально-економічного стану регіонів. Їх причиною є: недосконалість галузевої структури більшості регіональних господарських комплексів, їх низька економічна ефективність; слабка інтеграція підприємств певних територій у відповідні регіональні господарські системи; значні відмінності між регіонами у рівнях соціально-економічного розвитку й істотне відставання деяких регіонів від нормативів розвитку соціальної та виробничої інфраструктури, перш за все сільської місцевості; нерациональне використання місцевих природних ресурсів, трудових ресурсів; забруднення довкілля; відставання у комплексному розвитку міст і сіл; незадовільна реалізація потенціалу регіонів щодо міжнародної інтеграції України; залучення іноземних інвестицій і т. д.

На державному рівні формується загальнонаціональна єдина концепція розвитку та розміщення продуктивних сил з відповідною схемою міжрегіонального розподілу праці. Також визначається пріоритетність розвитку окремих регіонів та регулюються міжрегіональні економічні зв'язки і організація виробництва в проблемних регіонах. Це відбувається одночасно з реалізацією великомасштабних програм, що породжує певні проблеми з питань за такими напрямками: неможливість узгодження показників державного прогнозування та програмування розвитку регіонів із особливостями бюджетно-фінансового регулювання; плутанина та відсутність з деяких питань законодавчо-нормативної бази. У зв'язку з цим основними проблемами бюджетного регулювання регіонів в Україні, що вимагають нагального вирішення, виступають:

встановлення науково обґрунтованих показників, які визначають і гарантують самостійність місцевих бюджетів;

збалансування бюджетної системи за територіями, доходами й видатками;

визначення оптимального розміру частки місцевих бюджетів у консолідованому бюджеті держави з позицій забезпечення економічної самодостатності регіонів;

встановлення мінімальної частки доходів місцевих бюджетів, що формуються за рахунок власних доходів.

Таким чином, проведений аналіз стану процесу державного регулювання економіки регіонів засвідчив, що ситуація на даний момент розбалансована. Хоча державна регіональна економічна політика покликана створювати умови для оптимальної економічної самостійності та самодостатності регіонів, проте все ще потребує удосконалення державного механізму і важелів його регулювання за рахунок впровадження нових підходів до формування державної соціально-економічної політики для розвитку регіонів країни та координації міжрегіональних зв'язків.

Література: 1. Байцим В. Ф. Ефективність державного регулювання економіки регіону / Байцим В. Ф. – Режим доступу : http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=11359. 2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : підручник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 736 с. 3. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки : навч. посібн. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2002. – 214 с. 4. Комірна В. В. Пріоритетні завдання державного регулювання економічного розвитку регіонів / В. В. Комірна // Ефективна економіка. – 2010. 5. Тарасова О. О. Концептуальна модель економіки регіону / О. О. Тарасова // Проблеми системного підходу в економіці. – 2009. – № 4. 6. Єпіфанов А. О. Управління регіоном : навч. посібн. / А. О. Єпіфанов, М. В. Мінченко, Б. А. Дадашев ; за заг. ред. д-ра екон. наук А. О. Єпіфанова. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 361 с.